

Salam, tanış olan, eyni zamanda tanış olmayan dost,

Mən Marina, sənə heç bir zaman olmadığın bir ölkədən yazıram, amma ümidvaram ki, məktubu oxuyanda məni və ölkəmi görmək istəyəcəksən, çünki mən səni – tanış olan və eyni zamanda tanış olmayan dostumu görmək istəyirəm.

Sənə ünvanladığım məktub imkanlar yaradır ki, ölkənin vətəndaşları ilə əlaqə saxlaya bilməməsi, sülh ətrafında danışıq bilməməsi (ki, bu zamanımızın ən başlıca problemi) barədə mövcud olan stereotipləri qıraq.

Bilirsən, sülh odur ki, balaca uşaq dünyanı tanımadan belə öz xəyallarında onu təsvir edir, və bütün dünyaya sülh arzulayır, bilmədən ki, düşmənçilik, nifrət anlayışları var, çünki bunlar onun üçün yaddır.

Gəl BİZ, bax mən və sən demirəm, elə BİZ quraq gələcəyimizi. Nifrət etmək və düşmən sözlərini bir qırağa qoyub dost, yoldaş, qohum sözləri işlədək.

Sülhlə bağlı mənim öz fikirlərim vardır, məsələn, mən düşünürəm ki, sülh haqqında formula müəyyən edib mövzunu keçə bilərik. Bu məsələ ətrafında düşünəndə başa düşdüm ki, sülhü çox fərqli dərk etmək olar, vacib olan odur ki, bütün sülh növləri bir–biri ilə bağlıdır. Əgər sənin ölkəndə əmin–amanlıq varsa, sən də, ruhun da əmin–amanlıqdadır. İçin sakit olanda özünü yaxşı hiss edirsən, ölkən sülh şəraitində olanda özünü daha yaxşı hiss edirsən. Mənim üçün sülh rəngləri fərqli olur, məsələn müharibənin rəngləri boz olur: qaranlıq, toz buludları, qan. Sülh deyəndə bəyaz, göy rəngləri, parlayan günəş gəlir gözünün qabağında. Ümidvaram məni başa düşərsən.

Bilirsən, mənə həmişə maraqlı olub, sən və sənin dostların, yaxınların sülh barədə nə düşünürsünüz, ona nail olacağınızı necə təsəvvür edirsiniz?

Sizin ölkənizə səfər etməyə, ordakı insanlarla danışmağa, onların fikirlərini öyrənməyə imkanım olmadı. Amma əminəm ki, sağlam düşüncəsi olan insan, cəmiyyət üzvü, dövlət vətəndaşı istəyir ki, öz ölkəsində sülh olsun, istəyir ki, iki xalq yan–yana sülh şəraitində yaşasın.

İndi sənə bir əhvalat danışacağam və görəcəksən ki, həmrəylik elə bizim içimizdə gizlədir, sadəcə bəzi maneələr var ki, onları silməliyik.

Nənəm valideynləri ilə Şəmkir rayonunda (keçmiş Şamaxor rayonu) 20 il yaşayıb sonra evlənib Ermənistanə gəlib. Onun valideynləri 1992–ci ildə Qarabağ hərəkəti zamanı ordan köçüblər. Nənəm deyir ki, o torpaqlarda onun dədə–babaları da yaşamışlar, və heç şübhə etməirdi ki, o torpaqları tərk edə bilər. Bizim xalqlarımız o qədər yaxın olublar ki, gecələrdə qapıları belə bağlamırdılar, çünki onlar arasında etibar var idi. Nənəmin atasının dostlarının əksəriyyəti azərbaycanlı olub. Dostlarından birinin adı Mahar idi, o, o qədər yaxın adam idi ki, ona Mahar dayı deyirdilər.

Bilirsən, nənəmin arzudur ki, illər sonra öz baba ocağını görə, o, bunu edə bilməsə, nəvələrinə tapşırıb.

Düşünürəm ki, bəzi faktorlar daha güclü idi və müharibəyə sürükləyən ocaqları alovlandırdılar. Lakin indi növbə bizimdir, mənim və sənin kimiləri bu faktorlardan daha güclü olmalıdır. Təsəvvür et nə qədər gözəl olardı ki, sən bizim məmləkətə gələsən, mən sənə axtardığın yerlərini göstərərdim, sən də nənəmin yaşadığı yaşayış məntəqəsini göstərərdin. Birlikdə bu məktubları xatırlayıb deyərik ki, nə qədər şey dəyişib. Bu məktubları yenidən oxuyaraq bol–bol gülərik, təsvir etdiyim bu anlar 10 ildən, 20 ildən sonra da ola bilər, amma yenə də olsun. Biz sülhpərvər fikirlərimizlə insanların ürəklərinə işıq səpərik, nikbinlik təbliğ edərik, ən gözəl nümunə biz olarıq.

Həmçinin deyim ki, Yerevan Dövlət Universitetində Erməni dili və ədəbiyyatı fakültəsində oxuyuram.

Bilmirəm, məktubumu oxuyanda nə hiss edəcəksən, amma ümidvaram ki, duyğularını cavab məktubunda bildirərsən. Bu qədər uzun yazdığımıza görə üzr istəyirəm, sadəcə daha qısa yazı bilmədim. Mənim məktubum humanizmdən qaynaqlanan balaca bir çağırışıdır.

P.S. Addımlarım balaca amma konkretidir.

Sevgi ilə Mariana